

Evaluering af

Motiverende samtaler med unge om rusmidler

- forbehandling på sikrede institutioner

**Uddannelsesforløb for
Bakkegården, Sølager og Sønderbro
Oktober 2011 til juni 2012**

Kursus som led i Socialstyrelsens projekt: "Forbehandling i varetægtsperioden til unge med misbrugsproblemer, unge mellem 14 og 19 år".

Evalueringsrapportens indhold

1. BAGGRUND OG FORMÅL	3
2. UDDANNELSENS OPBYGNING, DELTAGERE OG INDHOLD.....	3
3. SPØRGESKEMA	4
3.2. Design.....	4
3.2. Besvarelser	4
4. SAMMENFATNING AF BESVARELSER.....	4
5. BESVARELSER.....	6
5.1. Tilfredshed med uddannelsens indhold	6
5.2. Uddannelsen generelt i forhold til forventninger.....	6
5.3. Kommentarer	6
5.4. Tilfredshed med uddannelsens form	7
5.5. Teoretisk niveau	7
5.6. Undervisernes formidling	8
5.7. Deltagernes indflydelse	8
5.8. Balance mellem uddannelsesdage og supervision	8
5.9. Deltagernes forberedelse	9
5.10. Bedømmelser af uddannelsens varighed	9
5.11. Relevans, metoder og kompetencer	10
5.12. Anvendelse af undervisningen.....	11
5.13. Deltagernes eksempler på læring	12
5.14. Effekt og respons på anvendelse af læring.....	13
5.15. Eksempler på de unges respons	13
BILAG 1. INDHOLDET I DE ENKELTE MODULER/SUPERVISION.....	15
BILAG 2: SPØRGESKEMA.....	16

1. Baggrund og formål

Evalueringen er udarbejdet på baggrund af spørgeskemasvar fra deltagere på uddannelsen "Motiverende samtaler med unge om rusmidler – forbehandling på sikrede institutioner".

Uddannelsen var et led i Socialstyrelsens projekt "Forbehandling i varetægtsperioden til unge med misbrugsproblemer, unge mellem 14 og 19 år". Forbehandlingsprogrammets formål var at afklare, skabe og styrke motivationen hos konkrete unge, der er i varetægtssurrogat, til at modtage behandling for misbrug af rusmidler efterfølgende. Dette blandt andet for at sikre, at færre unge vender tilbage til en kriminel løbebane grundet deres stofbrug.

Uddannelsen blev udviklet og afholdt af U-turn, der ligger under Center for Unge og Misbrug, Socialforvaltningen, Københavns Kommune. U-turns rolle var at opkvalificere deltagernes kompetencer i motiverende samtaler med unge om deres forbrug af rusmidler. Udgangspunktet var at samtaleformen skulle tilpasses praksis og de forudsætninger, der er på de enkelte institutioner.

Formålet med uddannelsen var:

- *At træne deltagerne i at indgå i formelle og uformelle motiverende samtaler med unge om deres forbrug af rusmidler. Samtaler der kan være med til at fremkalde og styrke de unges ønsker og muligheder for at sætte sig nye mål og skabe positive forandringer.*

Målene var at understøtte deltagernes kompetencer mht. at:

1. *Udvikle konstruktive alliancer med unge, som grundlag for samtaler om rusmiddelproblematikken.*
2. *Hjælpe den unge til refleksion over diskrepansen mellem værdier, drømme og mål – og deres nuværende livssituation.*
3. *Øge deres viden om rusmidler og hvordan denne bringes i spil i samtaler med unge.*
4. *Styrke den unges ønske om forandring og deres tiltro til at det kan lade sig gøre.*
5. *Motivere den unge til at indgå i formelle samtaler om rusmidler med projektlederen på institutionen.*
6. *Bygge bro/plante frø til senere behandlingstilbud efter endt ophold, såfremt der er behov for det samt bygge bro til den unges familieære og professionelle netværk.*

2. Uddannelsens opbygning, deltagere og indhold

Uddannelsen bestod af fire moduler af i alt 7 dage, afviklet over fire måneder. Desuden var der indbygget tre gange supervision/konsultation af fire timers varighed, hvor der blev arbejdet med konkrete sager og problemstillinger, samt afprøvet forskellige tilgange og metoder (se bilag 1).

Der blev afholdt to uddannelsesforløb med hhv. 12 og 13 deltagere. De to hold var sammensat af deltagere fra de sikrede institutioner: Bakkegården, Sølager og Sønderbro. Supervisionen blev afholdt i grupper af henholdsvis 6, 7 og 12 deltagere. Deltagerne omfattede projektledere (for Forbehandlingsprojektet) samt pædagogisk personale/lærere fra de tre sikrede institutioner. Alle deltagere havde direkte ungekontakt i hverdagen.

Uddannelsesdagene bestod af en kombination af oplæg, refleksion, træning, øvelser, erfaringsudveksling samt film og videoklip. Mellem hvert modul indgik læsning af ca. 80-100 siders litteratur samt en mindre opgave (afprøvning af metoder i praksis). Uddannelsens indhold tog udgangspunkt i U-turns erfaringer med en systemisk, coachende behandlingstilgang samt i anvendelsen af metoder fra "Motivational Interviewing" (William R. Miller & Stephen Rollnick). Uddannelsens indhold blev løbende tilpasset i forhold til deltageres forudsætninger og behov.

Undervisningen blev varetaget af Dirch Bacher og Lotte Lyng Larsen, der begge er behandlere og supervisorere i U-turn.

3. Spørgeskema

3.2. Design

Evalueringen blev gennemført i form af et elektronisk spørgeskema, der blev fremsendt til deltagerne. Spørgeskemaet bestod af 23 spørgsmål. Hovedparten (20 spørgsmål) behandlede deltageres tilfredshed med uddannelsens indhold, opbygning, formidling og oplevelsen af eget udbytte og kompetenceløft. Dertil kom 3 åbne spørgsmål, hvor deltagerne kunne kommentere eller eksemplificere deres svar.

Bortset fra angivelse af hold, var besvarelsene anonyme.

3.2. Besvarelser

Der var i alt 25 deltagere på uddannelsen. 22 af de 25 deltagere besvarede det elektroniske spørgeskema, svarende til en svarprocent på 88 %.

Fordeling af besvarelsene på de to hold:

Hold 1 (okt. 2011 - jan. 2012)	13 (alle på holdet)
Hold 2 (dec. 2011 - mar. 2012)	9 (75 % af holdet)

I det følgende præsenteres besvarelsene.

4. Sammenfatning af besvarelser

Spørgeskemaundersøgelsen viser stor tilfredshed med uddannelsesforløbet. Således er 21 deltagere "meget tilfredse" eller "tilfredse" med uddannelsens indhold "alt i alt", mens én er "hverken tilfreds eller utilfreds".

Deltageres bedømmelse af uddannelsens form og undervisernes formidling af indholdet er ligeledes meget positiv. Deltagerne er enten "meget tilfredse" eller "tilfredse" med formen, mens alle er "meget tilfredse" med formidlingen. Den store tilfredshed afspejler sig i deltageres kommentarer til uddannelsen (se afsnit 5.3).

Der er ligeledes generel tilfredshed med omfanget af forberedelse mellem uddannelsesdagene, med muligheden for indflydelse på dagene og med det teoretiske niveau. Dog udtrykker enkelte deltagere ønske om lidt mere teori og flere øvelser.

Med hensyn til uddannelsens samlede varighed svarer 7 deltagere, at uddannelsen er "for kort", mens de øvrige 15 svarer "passende". Samtidig svarer 7 deltagere, at supervisionens varighed pr. gang var "for kort". Det skal derfor overvejes om der i fremtidige uddannelsesforløb, af samme type, bør indgå flere uddannelsesdage eller flere supervisionsdage – eventuelt af længere varighed.

To tredjedele af deltagerne vurderer, at uddannelsen i høj grad har styrket deres personlige kompetencer til at indgå i samtaler med de unge om deres rusmiddelforbrug. De resterende oplever det er sket *"i nogen grad"*. Ligeledes vurderer tre fjerdedele at uddannelsen i høj grad er relevant for deres arbejde med de unge i målgruppen, mens de resterende fem deltagere svarer, at det kun i *"nogen grad"* har været relevant.

Næsten samme fordeling gør sig gældende for spørgsmålet om hvorvidt de har fået nyttige metoder og værktøjer, til at indgå i samtaler med unge om deres forbrug af rusmidler. Dette vidner om at uddannelsen ikke fuldt ud har matchet alle deltagernes behov. Set i sammenhæng med den generelle tilfredshed med uddannelsens indhold, kan dette eventuelt hænge sammen med de ovennævnte ønsker, fra nogle af deltagere, om flere uddannelsesdage og mere supervision.

Det fremgår af svarene, at læringen fra uddannelsen primært er blevet anvendt i samspillet med de unge. Anvendelsen af læringen er i noget mindre grad sket i samspillet med kolleger/ledelse og endnu mindre i kontakten med forældre og andre professionelle.

At relativt mange af deltagerne kun *"i nogen grad"* (10) eller *"i mindre grad"* (3) har anvendt læringen i samspillet med de unge, kan have forskellige årsager. Eftersom de fleste vurderer uddannelsens relevans positivt, kan den begrænsede anvendelse i praksis, skyldes forhold der ligger uden for kurssets rammer. Årsager kan f.eks. findes i deltagernes forskellige vilkår for at anvende uddannelsens værktøjer og tilgange i deres arbejde med de unge. Dette understøttes af deltagerudsagn i spørgeskemaet (se afsnit 5.13). Udsagnene vidner desuden om, at det kan tage tid at implementere ny praksis og metoder. Bl.a. nævnes det, at læringen fra uddannelsen *"skubber til vores fordomme, ideologier og habitusér"* samt at det *"har været et stort paradigmeskift i samtalekulturen på afdelingen"*.

En vigtig læring er dog, at der i fremtidig tilrettelæggelse af uddannelsesforløb, bør lægges større vægt på at sikre en god forankring og videreførelse af den erhvervede læring – f.eks. gennem tættere samspil med deltagernes arbejdspladser/ledelse.

Besvarelserne af spørgeskemaets afsluttende spørgsmål vidner om, at mange af deltagerne har oplevet positivt effekt, når de har anvendt læringen fra uddannelsen. 19 ud af de 22 deltagere vurderer således, at de *"i høj grad"* eller *"i nogen grad"* har oplevet at få positivt respons fra de unge. Dette underbygges af de eksempler der gives på konkrete reaktioner fra de unge. Eksemplerne viser hvordan deltagernes nye tilgang har medført en bedre dialog med de unge og større respekt og åbenhed fra de unges side.

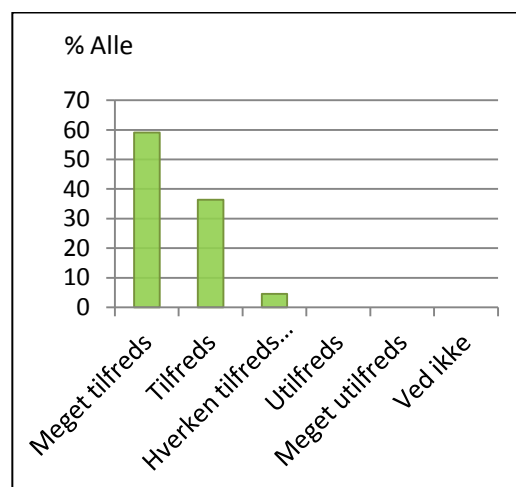
5. Besvarelser

5.1. Tilfredshed med uddannelsens indhold

Hvor tilfreds var du alt i alt med uddannelsens indhold?
(var emnerne generelt relevante og dækkende?)

	Hold 1		Hold 2		Alle	
	N	%	N	%	N	%
Meget tilfreds	8	61,5	5	59,1	13	59,1
Tilfreds	5	38,5	3	36,4	8	36,4
Hverken tilfreds eller utilfreds	0	0,0	1	4,5	1	4,5
Utilfreds	0	0	0	0	0	0
Meget utilfreds	0	0	0	0	0	0
Ved ikke	0	0	0	0	0	0

N=22

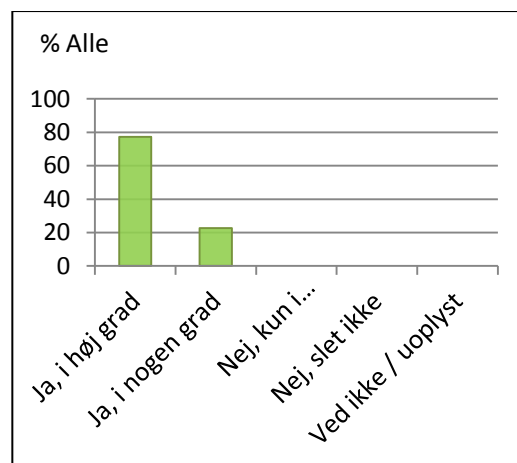

5.2. Uddannelsen generelt i forhold til forventninger

Levede uddannelsen generelt op til dine forventninger?

	Hold 1		Hold 2		Alle	
	N	%	N	%	N	%
Ja, i høj grad	11	84,6	6	66,7	17	77,3
Ja, i nogen grad	2	15,4	3	33,3	5	22,7
Nej, kun i mindre grad	0	0	0	0	0	0
Nej, slet ikke	0	0	0	0	0	0
Ved ikke / uoplyst	0	0	0	0	0	0

N=22

5.3. Kommentarer

Deltagernes besvarelser på spørgsmålet:

Var der noget du savnede, noget, der var for meget af, noget, der kunne ændres, noget, der var særlig godt?

"Jeg var overvældet over hvor godt det hele var. Vigtigst af alt, at underviserne var gode og tydelige forbilleder, som skabte rammerne for et rigtig trygt rum, hvor alt og alle var accepteret."

"Flere øvelser/rollespil/situationsspil"

"Det var rigtig gode instruktører, rolige og gode til at lære fra sig og lytte."

”Øvelserne var rigtig gode og underviserne var helt igennem perfekte. Måske ikke så meget gennemgang af det man havde læst hjemme fra til næste gang, da tiden efter min mening var bedre givet ud til øvelser. Men alt i alt et rigtig godt kursus. Stor ros herfra.”

”Det var helt som det skulle være. Jeg har aldrig været på SÅ tjekket et kursus før.”

”Meget tilfreds med forløbet. Ville generelt ikke ændre på noget.”

”Min mening er at det var godt sammensat. De to undervisere supplerede hinanden meget godt.”

”Manglede lidt mere teori, på lidt højere plan og mere debat samt øvelse. Men ellers var det godt.”

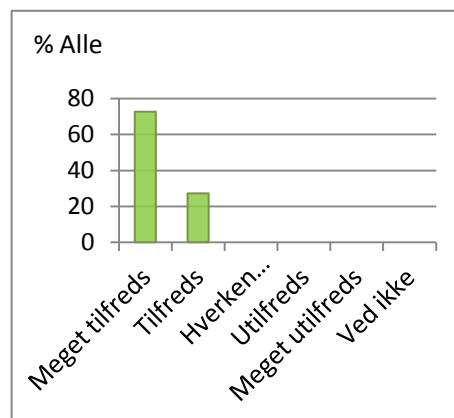
5.4. Tilfredshed med uddannelsens form

Hvor tilfreds var du alt i alt med uddannelsens form

(vekslen mellem oplæg, øvelser, film, m.m.)?

	Hold 1		Hold 2		Alle	
	N	%	N	%	N	%
Meget tilfreds	10	76,9	6	66,7	16	72,7
Tilfreds	3	23,1	3	33,3	6	27,3
Hverken tilfreds eller utilfreds	0	0	0	0	0	0
Utilfreds	0	0	0	0	0	0
Meget utilfreds	0	0	0	0	0	0
Ved ikke	0	0	0	0	0	0

N=22

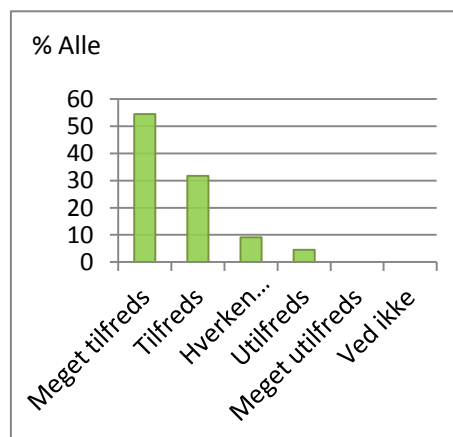

5.5. Teoretisk niveau

Hvor tilfreds var du alt i alt med uddannelsens teoretiske niveau?

	Hold 1		Hold 2		Alle	
	N	%	N	%	N	%
Meget tilfreds	8	61,5	4	44,4	12	54,5
Tilfreds	4	30,8	3	33,3	7	31,8
Hverken tilfreds eller utilfreds	1	7,7	1	11,1	2	9,1
Utilfreds	0	0	1	11,1	1	4,5
Meget utilfreds	0	0	0	0	0	0
Ved ikke	0	0	0	0	0	0

N=22

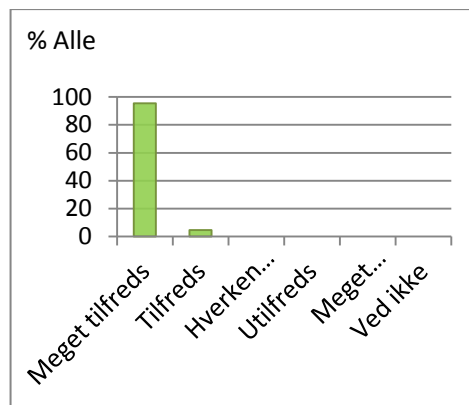

5.6. Undervisernes formidling

Hvor tilfreds var du alt i alt med undervisernes formidling af indholdet?

	Hold 1		Hold 2		Alle	
	N	%	N	%	N	%
Meget tilfreds	13	100,0	8	88,9	21	95,5
Tilfreds	0	0	1	11,1	1	4,5
Hverken tilfreds eller utilfreds	0	0	0	0	0	0
Utilfreds	0	0	0	0	0	0
Meget utilfreds	0	0	0	0	0	0
Ved ikke	0	0	0	0	0	0

N=22

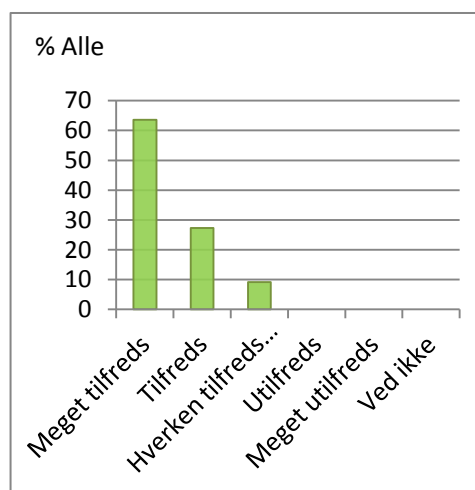

5.7. Deltagernes indflydelse

Hvor tilfreds var du alt i alt med deltagerens mulighed for indflydelse på kurset?

	Hold 1		Hold 2		Alle	
	N	%	N	%	N	%
Meget tilfreds	10	76,9	4	44,4	14	63,6
Tilfreds	3	23,1	3	33,3	6	27,3
Hverken tilfreds eller utilfreds	0	0	2	22,2	2	9,1
Utilfreds	0	0	0	0	0	0
Meget utilfreds	0	0	0	0	0	0
Ved ikke	0	0	0	0	0	0

N=22

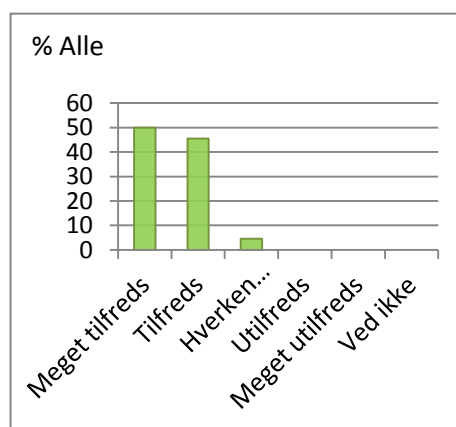

5.8. Balance mellem uddannelsesdage og supervision

Hvor tilfreds var du alt i alt med kombinationen af uddannelsesdage og supervision?

	Hold 1		Hold 2		Alle	
	N	%	N	%	N	%
Meget tilfreds	6	46,2	5	55,6	11	50,0
Tilfreds	7	53,8	3	33,3	10	45,5
Hverken tilfreds eller utilfreds	0	0	1	11,1	1	4,5
Utilfreds	0	0	0	0	0	0
Meget utilfreds	0	0	0	0	0	0
Ved ikke	0	0	0	0	0	0

N=22

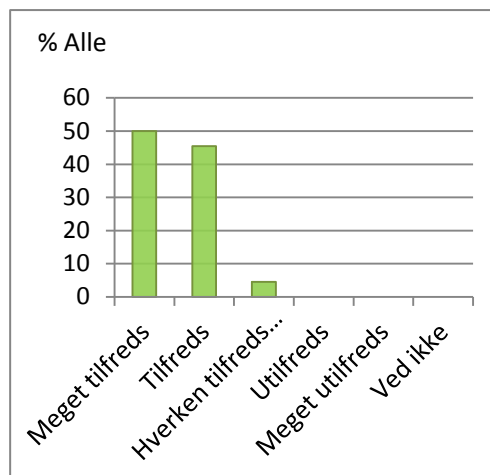

5.9. Deltagernes forberedelse

Hvor tilfreds var du alt i alt med omfanget af forberedelse (læsning og træning mellem dagene)?

	Hold 1		Hold 2		Alle	
	N	%	N	%	N	%
Meget tilfreds	7	53,8	4	44,4	11	50,0
Tilfreds	5	38,5	5	55,6	10	45,5
Hverken tilfreds eller utilfreds	1	7,7	0	0,0	1	4,5
Utilfreds	0	0,0	0	0,0	0	0
Meget utilfreds	0	0,0	0	0,0	0	0
Ved ikke	0	0,0	0	0,0	0	0

N=22

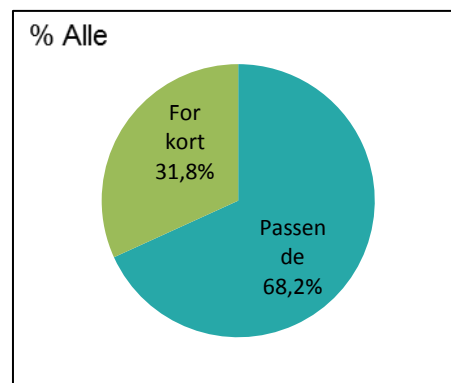
5.10. Bedømmelser af uddannelsens varighed

Uddannelsens varighed er blevet bedømt ved tre spørgsmål om hhv. uddannelsens samlede varighed, varigheden af de enkelte uddannelsesdage samt varigheden af de enkelte supervisionsgange.

Hvad synes du om uddannelsens samlede varighed? (7 dage + 3 gange supervision)

	Hold 1		Hold 2		Alle	
	N	%	N	%	N	%
For lang	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Passende	8	61,5	7	77,8	15	68,2
For kort	5	38,5	2	22,2	7	31,8
Ved ikke	0	0,0	0	0,0	0	0,0

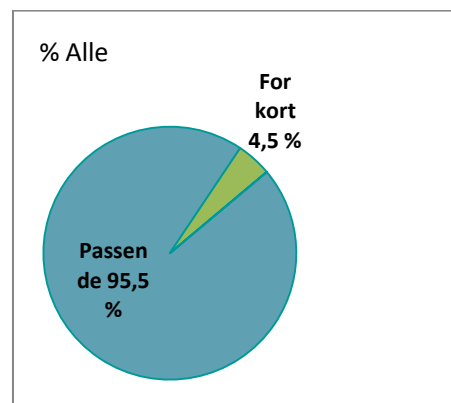
N=22

Hvad synes du om uddannelsesdagens varighed? (6 timer pr. gang)

	Hold 1		Hold 2		Alle	
	N	%	N	%	N	%
For lang	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Passende	12	92,3	9	100,0	21	95,5
For kort	1	7,7	0	0,0	1	4,5
Ved ikke	0	0,0	0	0,0	0	0,0

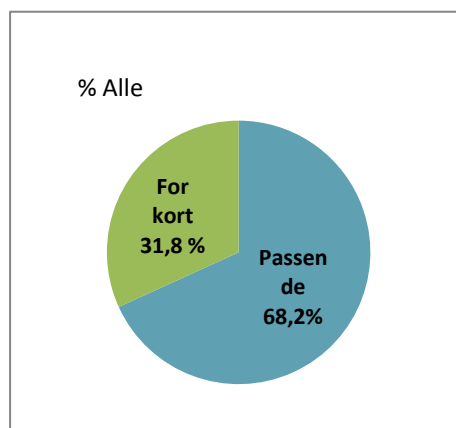
N=22

Hvad synes du om supervisionens varighed?
(4 timer pr. gang)

	Hold 1		Hold 2		Alle	
	N	%	N	%	N	%
For lang	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Passende	9	69,2	6	66,7	15	68,2
For kort	4	30,8	3	33,3	7	31,8
Ved ikke	0	0,0	0	0,0	0	0,0

N=22

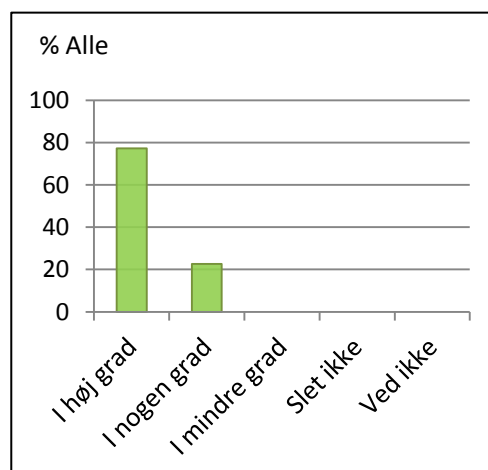

5.11. Relevans, metoder og kompetencer

I hvor høj grad har uddannelsen været relevant for dit arbejde med de unge i målgruppen?

	Hold 1		Hold 2		Alle	
	N	%	N	%	N	%
I høj grad	10	76,9	7	77,8	17	77,3
I nogen grad	3	23,1	2	22,2	5	22,7
I mindre grad	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Slet ikke	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Ved ikke	0	0,0	0	0,0	0	0,0

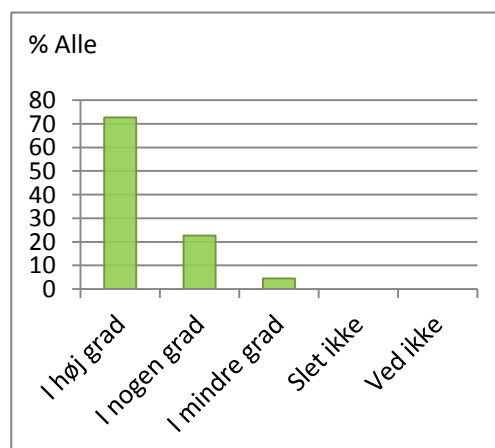
N=22

I hvor høj grad har uddannelsen givet dig nyttige metoder/ værktøjer til at indgå i samtaler med unge om deres forbrug af rusmidler?

	Hold 1		Hold 2		Alle	
	N	%	N	%	N	%
I høj grad	8	61,5	8	88,9	16	72,7
I nogen grad	5	38,5	0	0,0	5	22,7
I mindre grad	0	0,0	1	11,1	1	4,5
Slet ikke	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Ved ikke	0	0,0	0	0,0	0	0,0

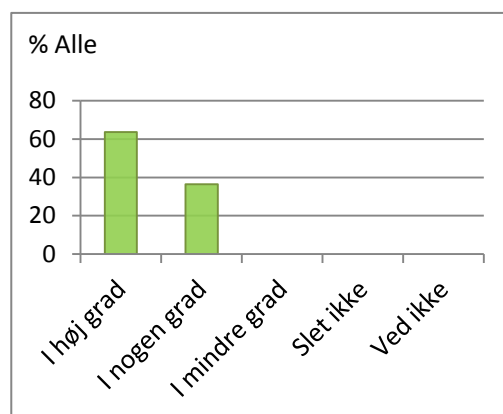
N=22

I hvor høj grad har uddannelsen styrket dine personlige kompetencer til at indgå i samtaler med unge om deres rusmiddelforbrug?

	Hold 1		Hold 2		Alle	
	N	%	N	%	N	%
I høj grad	8	61,5	6	66,7	14	63,6
I nogen grad	5	38,5	3	33,3	8	36,4
I mindre grad	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Slet ikke	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Ved ikke	0	0,0	0	0,0	0	0,0

N=22

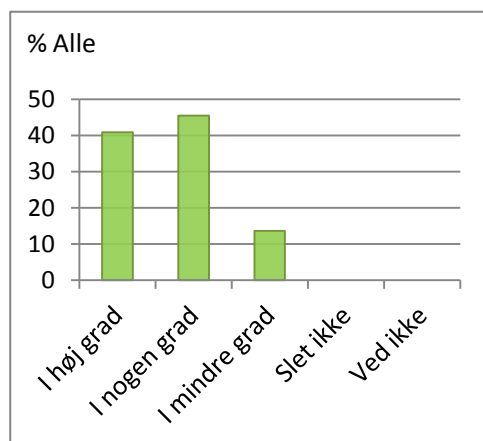

5.12. Anvendelse af undervisningen

I hvilket omfang har du anvendt din læring fra uddannelsen i samspillet med unge i målgruppen?

	Hold 1		Hold 2		Alle	
	N	%	N	%	N	%
I høj grad	4	30,8	5	55,6	9	40,9
I nogen grad	8	61,5	2	22,2	10	45,5
I mindre grad	1	7,7	2	22,2	3	13,6
Slet ikke	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Ved ikke	0	0,0	0	0,0	0	0,0

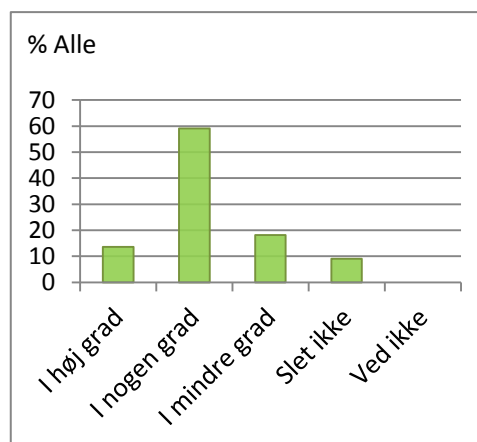
N=22

I hvilket omfang har du anvendt din læring fra uddannelsen i samspillet med kolleger/ledelse?

	Hold 1		Hold 2		Alle	
	N	%	N	%	N	%
I høj grad	3	23,1	0	0,0	3	13,6
I nogen grad	7	53,8	6	66,7	13	59,1
I mindre grad	2	15,4	2	22,2	4	18,2
Slet ikke	1	7,7	1	11,1	2	9,1
Ved ikke	0	0,0	0	0,0	0	0,0

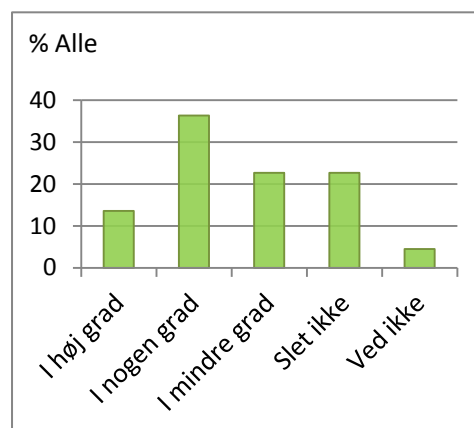
N=22

I hvilket omfang har du anvendt din læring fra uddannelsen i samspillet med andre (forældre, andre professionelle)?

	Hold 1		Hold 2		Alle	
	N	%	N	%	N	%
I høj grad	2	15,4	1	11,1	3	13,6
I nogen grad	5	38,5	3	33,3	8	36,4
I mindre grad	3	23,1	2	22,2	5	22,7
Slet ikke	2	15,4	3	33,3	5	22,7
Ved ikke	1	7,7	0	0,0	1	4,5

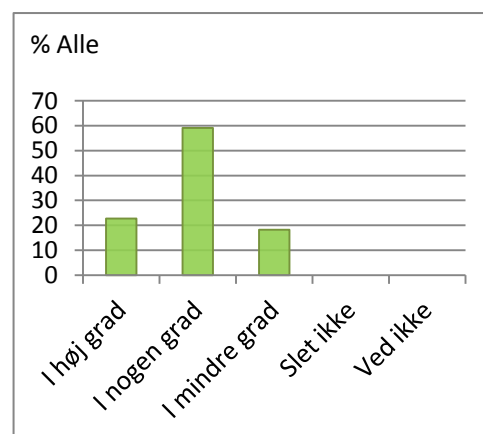
N=22

I hvilket omfang har du anvendt konkrete metoder / redskaber fra uddannelsen i praksis?

	Hold 1		Hold 2		Alle	
	N	%	N	%	N	%
I høj grad	3	23,1	2	22,2	5	22,7
I nogen grad	8	61,5	5	55,6	13	59,1
I mindre grad	2	15,4	2	22,2	4	18,2
Slet ikke	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Ved ikke	0	0,0	0	0,0	0	0,0

N=22

5.13. Deltagernes eksempler på læring

Deltagernes besvarelser på spørgsmålet:

”Giv gerne eksempler på din anvendelse af læring og metoder fra uddannelsen”

”Det at der var et system i systemet, som pludselig gav mig lov til at tale åbent med de unge uden kun at skulle repræsentere den formanende forbuds-pædagog, synes jeg er det bedste af det hele. Også at skulle præsentere tænkningen til resten af min afdeling, har været hamrende interessant, fordi det skubber til vores fordomme, ideologier og habitus’er. Det er blevet gjort klart for mig, på mit kursus i U-turn, at der skal nye boller på suppen, hvis vi skal have bare en lille chance for at hjælpe, støtte og bakke op omkring de unge og de problematikker de står i, i deres ungdom. Jeg må bruge DERES erfaringer til at handle ud fra. Og jeg sætter en ære i at være med til at udbrede den nye tænkning i denne retning.”

”Samtaler generelt og videregivende info til kollegaer så de forstår hvorfor man gør som man nu en gang gør.”

”De viser større respekt, når man melder ud at man ikke prøver at trække noget ned over hovedet på dem, men fortæller hvordan forløbet skal forgå.”

”Bare det at kunne snakke åbent med den unge, om dennes misbrug uden at den unge frygter at jeg melder ham til politiet, har været et stort paradigmeskift i samtalekulturen på afd.”

”Grundet færre unge på afdelingen/institutionen i det forløbne 3/4 år end normalt, har det været relativt svært at implementere og anvende uddannelsen i en tilfredsstillende grad.”

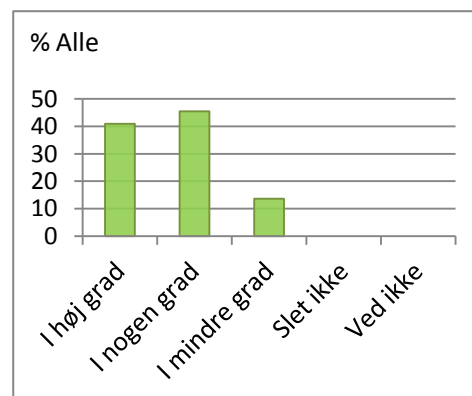
”Har snakket meget med de unge om de positive aspekter af rusmidler, og ladet det være op til den unge selv at begynde at snakke om bagsiden af medaljen. Er blevet meget mere ærlig og autentisk i forhold til mit eget standpunkt, samtidig med at jeg har forsøgt, at anerkende den unges ekspertise på eget liv.”

5.14. Effekt og respons på anvendelse af læring

I hvilket omfang har du oplevet positiv respons fra de unge?

	Hold 1		Hold 2		Alle	
	N	%	N	%	N	%
I høj grad	4	30,8	5	55,6	9	40,9
I nogen grad	7	53,8	3	33,4	10	45,5
I mindre grad	2	15,4	1	11,1	3	13,6
Slet ikke	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Ved ikke	0	0,0	0	0,0	0	0,0

N=22

5.15. Eksempler på de unges respons

Deltagernes besvarelser på spørgsmålet:

”Giv gerne eksempler på de unges respons (hvad gør/siger de)?”

”Du stiller kun spørgsmål, det er der ingen af de andre der gør” / ”Det er fedt, at du ikke beder mig om at stoppe.”

”I høj grad”) ”Glad for forståelse og indlevelsesevne.”

”I høj grad”) ”Du siger jo slet ikke noget som, alle de andre har sagt til mig, og skældt mig ud over mine fejltagelser.”

”De unge har selv bedt om at komme i gang med direkte forløb med flere unge, med henblik på reduktion af deres forbrug.”

”De åbner op, hvilket jeg ser som den vigtigste respons. Det bliver legalt og ufarligt at tale om brugen og forekomsten af euforiserende stoffer. Selvfølgelig har de en vis forsigtighed omkring at åbne op for ”posen” i første ombæring, men når man selv melder sig egen nysgerrighed, bekymring, uvidenhed på banen, så er de utrolig informative. Fx har jeg lige talt med en ung om de nye designer-drugs og hans møde med dem. Han har åbent fortalt mig at han har prøvet noget der hedder DDT (kaldte han det) som er et stof der gengiver billedet af ens drømme!?! Og at han tilmed har prøvet det flere gange. Det medførte en samtale om hvad et forholdsvis uprøvet stof kan sætte sig af spor senere hen i livet. En dimension han ikke selv havde tænkt over, og egentlig tror jeg han havde en oplevelse af at det var rart at drage paralleller til en anden tid med andre designer-drugs, og de følgevirkninger, der kom i kølvandet på dem.”

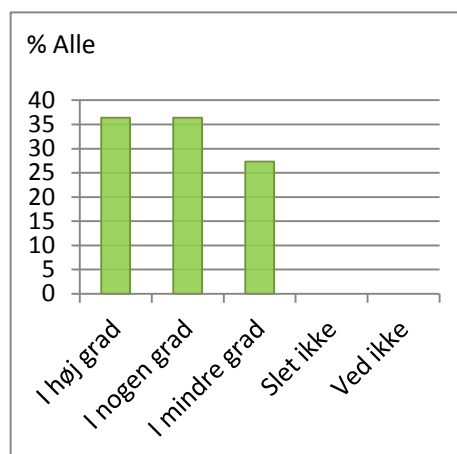
”Nogen mener ikke de har et problem, men blot bruger rusmidlerne til at fordrive tiden mens de er hos os. Andre har fået så stor indsigt i deres eget forhold til rusmidler, at det er lykket dem ikke at indtage rusmidler i de sidste 5 mdr. af deres ophold hos os.”

”Det er rart at tale med en ikke fordømmende person der lytter.”

**I hvilket omfang har du oplevet en positiv effekt
(af din anvendelse af læringen fra uddannelsen)?**

	Hold 1		Hold 2		Alle	
	N	%	N	%	N	%
<i>I høj grad</i>	4	30,8	4	44,5	8	36,4
<i>I nogen grad</i>	5	38,5	3	33,3	8	36,4
<i>I mindre grad</i>	4	30,8	2	22,2	6	27,3
<i>Slet ikke</i>	0	0,0	0	0,0	0	0,0
<i>Ved ikke</i>	0	0,0	0	0,0	0	0,0

N=22

Bilag 1. Indholdet i de enkelte moduler/supervision

Modul	Indhold
1	Motivationssamtalens ånd ➤ Etablering af gruppen ➤ Introduktion til motiverende samtaler og grundlæggende ånd ➤ At udvikle konstruktive alliancer med unge, som grundlag for samtaleforløb om rusmiddelproblematikker ➤ Forforståelsers betydning for disse samtaler. ➤ Indsigt i den specifikke målgruppe og ungdomsperioden ➤ Stofedukation – viden om rusmidler og brugen af denne i samtalerne ➤ At opstarte samtaleforløb, sætte agenda og stille spørgsmål som åbner op for unges fortællinger
2	Motivation for forandring ➤ Refleksiv lytning ➤ At have fokus på og bekræfte unges kompetencer ➤ Opsummeringer af samtaler ➤ At få øje, reagere på og frembringe unges forandringsudsagn ➤ Afdækning af ambivalens i forhold til forandring. Diskrepansen mellem værdier, drømme og mål - og nuværende situation. ➤ Afdækning af vigtighed og den unges tiltro til at forandring er mulig ➤ Håndtering af modstand i samtalerne
	Konsultation/Supervision ➤ Konkrete sager og problemstillinger, samt få konsultation i forhold til metoder og tilgange.
3	Tro, håb, mål og strategier ➤ Udarbejdelse af mål /forandringsplaner med unge ➤ At arbejde med mål, delmål og udarbejde strategier ➤ Styling af samtaler som støtter op om de unges mestringsforventninger
4	Brobygning til fremtiden ➤ Afslutning af forløb med unge ➤ Brobygning til den unges familiære og professionelle netværk ➤ Afslutning og opsamling på uddannelsesforløbet ➤ Det "etniske dilemma" – metoden i samarbejdet med familier af anden etnisk baggrund end dansk.
	Konsultation /Supervision ➤ Konkrete sager og problemstillinger, samt få konsultation i forhold til metoder og tilgange.
	Konsultation /Supervision ➤ Konkrete sager og problemstillinger, samt få konsultation i forhold til metoder og tilgange.

Bilag 2: Spørgeskema

Motiverende samtaler med unge om rusmidler

1. Hvilket hold deltog du på? (Angiv kun ét svar)

- Hold 1 (okt. 2011 - jan. 2012)
- Hold 2 (dec. 2011 - mar. 2012)

2. Hvor tilfreds var du alt i alt med (Angiv kun et svar pr. spørgsmål)

	Meget tilfreds	Tilfreds	Hverken tilfreds eller utilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds	Ved ikke
... uddannelsens indhold? (var emnerne generelt relevante og dækkende)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... uddannelsens form (vekslen mellem oplæg, øvelser, film, m.m.)?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... uddannelsens teoretiske niveau?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... underviserens formidling af indholdet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... deltagernes mulighed for indflydelse på kurset?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... kombinationen af uddannelses dage og	☐	☐	☐	☐	☐	☐

supervision?

... omfanget af forberedelse (læsning og træning mellem dagene)?

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

3. Hvad synes du om uddannelsens (Angiv kun et svar pr. spørgsmål)

	For lang	Passende	For kort	Ved ikke
... samlede varighed? (7 dage + 3 gange supervision)	☐	☐	☐	☐
... uddannelsesdagens varighed? (6 timer pr. gang)	☐	☐	☐	☐
... supervisionens varighed? (4 timer pr. gang)	☐	☐	☐	☐

4. I hvor høj grad har uddannelsen (Angiv kun et svar pr. spørgsmål)

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke / uoplyst
... været relevant for dit arbejde med de unge i målgruppen?	☐	☐	☐	☐	☐
... givet dig nyttige metoder / værktøjer til at indgå i samtaler med unge om deres forbrug af rusmidler?	☐	☐	☐	☐	☐
... styrket dine personlige kompetencer til at indgå i samtaler med unge om deres rusmiddelforbrug?	☐	☐	☐	☐	☐

**5. I hvilket omfang har du anvendt din læring fra uddannelsen
(Angiv kun et svar pr. spørgsmål)**

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke / uoplyst
... i samspillet med unge i målgruppen?	☐	☐	☐	☐	☐
... i samspillet med kolleger / ledelse?	☐	☐	☐	☐	☐
... i samspillet med andre (forældre, andre professionelle)?	☐	☐	☐	☐	☐

**6. I hvilket omfang har du
(Angiv kun et svar pr. spørgsmål)**

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke / uoplyst
... anvendt konkrete metoder / redskaber fra uddannelsen i praksis?	☐	☐	☐	☐	☐
... oplevet positiv respons fra de unge?	☐	☐	☐	☐	☐
... oplevet en positiv effekt (af din anvendelse af læringen fra uddannelsen)?	☐	☐	☐	☐	☐

7. Giv gerne eksempler på de unges respons. (Hvad gør / siger de?)

8. Giv gerne eksempler på din anvendelse af læring og metoder fra uddannelsen

**9. Levede uddannelsen generelt op til dine forventninger?
(Angiv kun ét svar)**

Ja, i høj grad

- Ja, i nogen grad
- Nej, kun i mindre grad
- Nej, slet ikke
- Ved ikke / uoplyst

Giv gerne kommentarer på uddannelsen set i forhold til dine forventninger

Var der noget du savnede, noget, der var for meget af, noget, der kunne ændres, noget, der var særlig godt?...